

PROTOKÓŁ ROZPRAWY GŁÓWNEJ

W sprawie karnej p-ko O p y d Józefowi s. Józefa

osk. z art. 86 §2 KKWP i art. 7 w zw. z art.15 §2 M.K.K.

Nowy Sącz , dnia 28 .10. 194⁵⁴ r.

Skład sądu:	przewodniczący	kpt. Makowski Tadeusz
	sędzią wojskowy	kpr. Bilski Kazimierz
	ławnik	st.szer. Bajora Leopold
	sędzią wojskowy	sekr. Ryba Włodzimierz
	ławnik	
	protokolant	

Prokurator wojskowy ~~nie bierze udziału~~ por. Kozubowski Mikołaj

Po wywołaniu sprawy iawią się:

oskarżony(en)	jego(ich) obrońca(y)
doprowadzony przez eskortę z Więzienia w Nowym Sączu	z wyboru adw. Ostrowski. Kazimierz

Przewodniczący sprawdza prawidłowość obsady sądu i ogłasza jego skład. Oskarżony(en) zapytany(+) co do jego(ich) stosunków osobistych podaje(a)

OPYD Józef, s. Józefa i Karoliny z domu Ciepiałak, urodz.22.03. 1926 r. w Kamienicy pow.Limanowa i tam. zamieszkały pod Nr.65, Polak, obywatel polski, mający wykształcenie 7 klas szkoły powszechnej, kawaler, z zawodu robotnik rolny, bez majątku, od 15.01.1951r. do marca 1952 r. kierownik Referatu Wojskowego Gminnej Rady Narodowej w Kamienicy, w wojsku służył od 1948 r. do 1950 r. w Baonie pracy, niekarany, nieodznaczony, bezpartyjny, syn rolnika, posiadającego 15 ha ziemi, niezatrudniającego się najemnych, tymczasowo aresztowany dnia 9 lipca 1954 r.

Oskarżony(en) zapytany(i), czy doręczono lub odczytano mu(im) odpis aktu oskarżenia oświadczając(ja): akt oskarżenia doręczono mi w dniu 22.10.1954r.

Przewodniczący poucza osk. o prawie wyłączenia członków sądu, oskarżyciela i protokolanta oraz zgłoszenia nowych dowodów. Osk. oświadcza(ja):

Nie podnoszę zarzutów co do składu sądu, protokolanta i prokuratora oraz nie zgłaszam wniosków dowodowych,

Co do jawności postępowania Zgodnie z postanowieniem Sądu z dnia 20.10.1954 r. w myśl art. 209 §1 KWPK, rozprawę prowadzi się z wykluczeniem jawności.

~~Rozprawę prowadzi się jawnie. Osoby wezwane do sądu stawili się.~~

Świadkowie zawnioskowani przez prokuratora w akcie oskarżenia przebywają w więzieniu we Wronkach.

~~Nie stawili się.~~

~~Przewodniczący uprzedza świadków i biegłych o odpowiedzialności za nieprawdziwe zeznanie, sprawdza tożsamość, odbiera od świadków przyrzeczenie, po czym zarządza usunięcie ich z sali rozpraw.~~

~~Po wydaleniu się świadków przewodniczący zarządza odczytanie aktu oskarżenia.~~

Oskarżony(en) zapytany(i) czy je zrozumiał(en) czy przyznaje(ja) się do zarzuczonego zyn(i) jakie wyjaśnienia chce(a) złożyć, oświadcza(ja):

Akt oskarżenia zrozumiałem.

Do zarzuczonych mi czynów przyznaję się z tym, że jeżeli idzie o szpiegostwo, to osobnikowi, z którym spotykałem się w mieszkaniu Kukawskiego, przekazałem wiadomości fałszywe, niezgodne z rzeczywistym stanem - i wyjaśniam :

Z końcem października 1951 r. na terenie Kamienicy spotkałem moją dawną znajomą Adamczyk Marię, która powiedziała mi, że w mieszkaniu kierownika Tartaku w Kamienicy ob. Kukawskiego przebywa jakiś osobnik, który chce ze mną porozmawiać w sprawie nielegalnej organizacji. Po kilku dniach spotkałem się ponownie z Adamczyk Marią, która zaprowadziła mnie do mieszkania Kukawskiego, gdzie zastałem nieznanego mi osobnika. Osobnik ten po stwierdzeniu mego nazwiska oświadczył mi, że dużo o mnie wie, a następnie

zaczął mi opowiadać, że organizuje nielegalną organizację, jednak nie wyjaśnił mi, jaki jest jej cel. W dalszym ciągu osobnik ten namawiał mnie do wstąpienia w szeregi tej organizacji a gdy nie wyrażałem na to zgody oświadczył mi, że muszę należeć do organizacji ponieważ wiem o jej istnieniu posożym „postawił mnie” na baczność i odebrał ode mnie przysięgę. Po odebraniu przysięgi osobnik ten przedstawił mi się jako major.

Na moje pytanie, co będę robił w szeregach nielegalnej organizacji, "major" oświadczył mi, że nie będę nic robił, a jeżeli się coś dowiem, to mam mu o tym powiedzieć, a poza tym jeżeli będę mu potrzebny, to on mnie do siebie zawezwie. Czego miałem się dowiadywać a następnie donosić temuż osobnikowi nie pamiętam. Na tym skończyło się nasze pierwsze spotkanie.

Po pewnym czasie daty nie pamiętam Adamczyk Maria poinformowała mnie telefonicznie, bym tegoż dnia udał się do mieszkania kierownika tartaku - Kukawskiego. W mieszkaniu Kukawskiego zastałem uprzednio poznanego osobnika, który w toku rozmowy na luźne tematy powiedział mi, bym zwerbował do nielegalnej organizacji pracownika Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Kamienicy - ob. Jawora Józefa. Po kilku dniach spotkałem Jawora, któremu powiedziałem o istnieniu organizacji oraz, że w tej sprawie chce z nim porozmawiać pewien osobnik zamieszkały u kierownika tartaku,

Po upływie około 3-ch dni udałem się wspólnie z Jaworem Józefem do mieszkania Kukawskiego, gdzie przebywał również "major". Na wstępie "major" zapytał Jawora o jego nazwisko a gdy ten mu je podał poprosił go do stołu, gdzie obaj rozmawiali. Ja w tym czasie rozmawiałem z Kukawskim, a następnie razem z nim opuściłem mieszkanie i dlatego treści rozmowy prowadzonej przez "majora" z Jaworem nie znam.

Na następnym z kolei spotkaniu, którego daty również nie pamiętam osobnik, który zwerbował mnie do organizacji zażądał ode mnie bym mu dostarczył mu informacji do których miałem dostęp z uwagi na to, że pracowałem w P.G.R.N. w Kamienicy jako referent Wydziału Wojskowego a mianowicie liczby poborowych, oficerów rezerwy, koni wierzchowych i pociągowych, wozów i uprząży na konie. Wzbraniałem się udzielić tych informacji tłumacząc tym, że się boję, jednak na następnym spotkaniu, które miało miejsce w styczniu lub lutym 1952 r. a zarazem było ostatnim - udzieliłem mu żądanych przez niego informacji, jednak podałem mu dane fałszywe niezgodne ze stanem faktycznym. Od tego czasu

z osobnikiem tym więcej się nie spotkałem.

O wyżej opisanych spotkaniach nie zgłosiłem żadnym władzom ponieważ obawiałem się "majora", który zagroził mi, by wszystko co się między nami działo zachować w ścisłej tajemnicy.

Na pytania prokuratora oskarżony wyjaśnia :

W referacie wojskowym nikt oprócz mnie nie pracował, - był to referat samodzielny. Dane referatu wojskowego znałem tylko ja i przewodniczący Gminnej Rady Narodowej ob. Mikołajczyk Jan.

Na pytania obrońcy oskarżony wyjaśnia :

Treści przysięgi ani jej sensu nie pamiętam. Makuszowi - w śledztwie dowiedziałem się, iż osobnik z którym się kontaktowałem nazywa się Makusz - podałem dane fałszywe n.p.. powiedziałem mu, że na terenie Gminy Kamienicy nie ma oficerów rezerwy pomimo, że tacy byli. Korespondencja referatu wojskowego przechodziła przez ręce przewodniczącego i sekretarza Gminnej Rady Narodowej.

Z uwagi na sprzeczności wyjaśnień oskarżonego złożonych na rozprawie, z jego wyjaśnieniami składanymi w toku śledztwa, przewodniczący na zasadzie art. 222 §2 K.W.P.K. odczytuje te ostatnie, a oskarżony oświadcza :

Odniesienie k.15-16 - treści rozmowy przeprowadzonej z ^{Adamczyk}nie w czasie pierwszego spotkania nie pamiętam, jednak nie zaprzeczam że miała ona taki przebieg jak to zapodałem w śledztwie;

Odniesienie k.17 - Makusz nie mówił mi bym mu dostarczył tajnych dokumentów z referatu wojskowego G.R.N. Dlatego w śledztwie wyjaśniłem inaczej nie umiem wytłumaczyć. Poza tym szczegółem odczytane mi wyjaśnienia podtrzymuję jako zgodne z prawdą;

Odniesienie k.17 in - wyjaśnienia te są zgodne z prawdą z tym
verso jednak, iż Makusz nie mówił mi bym zwerbował do organizacji kogokolwiek oprócz Jawora Józefa ;

odnośnie k. 18 - Nie potwierdzam by udzielone przeze mnie Makuszowi informacje były zgodne z prawdą. Wszystkie informacje udzielone Makuszowi przekazałem mu ustnie i z pamięci w przybliżeniu do znanych mi liczb, których jednak dokładnie nie pamiętałem, i dlatego wszystkie one były fałszywe. W przedmiocie udzielenia Makuszowi informacji - w toku śledztwa wyjaśniałem tak samo jak obecnie na rozprawie ;

odnośnie k. 19-20 - Wyjaśnienia te jako zgodne z prawdą podtrzymuję z tym, że udzielone przeze mnie informacje nie były zgodne z prawdą.

Na wniosek obrońcy oskarżonego w myśl art. 222 §4 K.W.P.K. zaliczono w poczet dowodów ujawnionych na rozprawie całokształt wyjaśnień oskarżonego złożonych w śledztwie / k. 1-3, 4-5, 6, 46-49, i 56 /.

Przewodniczący zarządza postępowanie dowodowe i poucza oskarżonego w myśl art. 217 K.W.P.K.

Odczytano wyciąg z akt sprawy p-ko Makuszowi - Woroniczowi Zbigniewowi - k. 64-65.

Oskarżony oświadcza : Ja przekazałem Makuszowi dane dotyczące ludzi, koni i wozów, 9 motocyklach i gońcach żadnych informacji Makuszowi nie udzielałem.

Na pytania przewodniczącego oskarżony wyjaśnia :

Gońców na wypadek mobilizacji wyznaczał przewodniczący G.R.N. Liczb zapodanych Makuszowi obecnie nie pamiętam.

Prokurator wnosi o przesłuchanie świadka Makusza - Woronicza Zbigniewa / bezpośrednio przez Sąd i o odczytanie zeznań złożonych w śledztwie przez świadka Adamczyk Marię.

Obrońca oskarżonego sprzeciwia się odczytaniu zeznań złożonych w śledztwie przez świadka Adamczyk Marię oraz zeznań Żakusza - Woronicza Zbigniewa, które ten składał w charakterze podejrzanego i popiera wniosek prokuratora odnośnie bezpośredniego przesłuchania przez Sąd tegoż świadka.

Ponadto obrońca oskarżonego wnosi o dopuszczenie dowodu ze stwierdzenia przez Sąd, przy dane dotyczące referatu wojskowego P.G.R. N. w Kamienicy zawarte w serwisie wydawniczym

sporządzonym przez Makusza - Woronicza Zbigniewa są zgodne z rzeczywistymi danymi tegoż referatu za okres w serwisie przedstawionym .

Prokurator przychyła się do tego wniosku obrońcy.

Sąd po naradzie postanowił :

- a/ w myśl art.230 K.W.P.K. pominąć dowód z przesłuchania w charakterze świadka Adamczyk Marii z uwagi na to, iż świadek ten nic istotnego do sprawy nie wnosi,
- b/ przesłuchać świadka Makusza - Woronicza Zbigniewa przez delegowanego sędziego kpt. Makowskiego Tadeusza w Więzieniu we Wronkach, gdzie świadek ten obecnie przebywa,
- c/ sprawdzić w referacie wojskowym Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Kamienicy pow. Limanowa faktyczne dane z tych dziedzin co do których oskarżony udzielił informacji Makuszowi - Woroniczowi i porównać je z danymi zawartymi w serwisie wywiadowczym przez Makusza opracowanym z uwagi na ich istotne znaczenie dla sprawy,
- d/ w celu przeprowadzenia powyższego dowodu oraz przesłuchania świadka Makusza - Woronicza Zbigniewa rozprawę przerwąć do dnia 12 listopada 1954 r. godz.11-stej - co stronom podano do wiadomości.

Protokółant :

Przewodniczący ;

(Pieczęć nagłówkowa)

PROTOKÓŁ ROZPRAWY GŁÓWNEJ

W sprawie karnej O P Y D O W I Józefowi s. Józefaosk. z art. 86 § 2 KKWP i innychKraków, dnia 11.XII. 194⁵⁴ r.

Skład sądu: przewodniczący

kpt. Makowski Tadeusz~~sędzia wojskowy~~ppor. Mrożewski Eugeniusz

ławnik

~~sędzia wojskowy~~pppr. Mieszkowski Bronisław

ławnik

protokolant

sekr. Ryba Włodzimierz

Prokurator wojskowy nie bierze udziału

Po wywołaniu sprawy iawią się:

oskarżony(eni)

jego(ich) obrońca(y) z wyboru adw.
Ostrowski Kazimierzdoprowadzony pod eskortą
M.O. z więzienia
Montelupich w KrakowieNobec zmienionego składu Sądu rozprawę prowadzi się od
początku.

Przewodniczący sprawdza prawidłowość obsady sądu i ogłasza jego skład. Oskar-

żony(eni) zapytany(i) co do jego(ich) stosunków osobistych podaje(a)

OPYD Józef s. Józefa -

dalsze personalia jak do protokołu rozprawy z dnia 28.X.1954r.

karta 81.

Oskarżony(eni) zapytany(i), czy doręczono lub odczytano mu(im) odpis aktu oskarżenia oświadczając(a): Akt oskarżenia odczytano mi w dniu 22.X.1954r.

Przewodniczący poucza osk. o prawie wyłączenia członków sądu, oskarżyciela i protokolanta oraz zgłoszenia nowych dowodów. Osk. oświadcza(ja): Nie mam zarzutów co do składu Sądu i protokolanta oraz nie zgłaszam wniosków dowodowych.

Co do jawności postępowania W myśl art.209 § 1 KWPK rozprawę prowadzi się z wykluczeniem jawności.

~~Rozprawę prowadzi się jawnie. Osoby wezwane do sądu stawili się:~~

~~Nie stawili się:~~

~~Przewodniczący uprzedza świadków i biegłych o odpowiedzialności za nieprawdziwe zeznania, sprawdza tożsamość, odbiera od świadków przyrzeczenie, po czym zarządza usunięcie ich z sali rozpraw.~~

Po wydaleniu się świadków przewodniczący zarządza odczytanie aktu oskarżenia.

Oskarżony(eni) zapytany(i) czy zrozumiał(e) czy przyznaje(ja) się do zarzuczonego czynu jakie wyjaśnienia chce(a) złożyć, oświadcza(ja):

Akt oskarżenia zrozumiałem.

Do przynależności do organizacji przyznaję się i poczuwam się do winy. Do popełnienia przestępstwa z art.7 MKK nie przyznaję się, i nie chcę składać wyjaśnień, lecz podtrzymuję swoje wyjaśnienia złożone do protokołu pierwszej rozprawy.

Z uwagi na to, że oskarżony odmówił złożenia wyjaśnień przewodniczący odczytuje na zasadzie art.222 § 2 KWPK jego wyjaśnienia złożone do protokołu rozprawy z dnia 28.X.1954r. karta 81 in verso do 83.

Oskarżony oświadcza: wyjaśnienia złożone do powyższego protokołu w całej rozciągłości podtrzymuję i nie mam nic do dodania.

Za zgodą obrońcy ujawniono wyjaśnienia złożone przez osk-nego w śledztwie k.1-3,4-5,6,15 -20,46-49 i 56.

Oskarżony w związku z ujawnionymi jego wyjaśnieniami złożonymi przez niego w śledztwie nie oświadcza się.

Przewodniczący zarządza postępowanie dowodowe i poucza osk. w myśl art. 217 KWPK

Za zgodą obrońcy i oskarżonego przewodniczący odczytuje protokół przesłuchania świadka Makusza Woronicza Zbigniewa z dnia 3.XII 1954r. (k.....) oraz protokół przesłuchania tegoż świadka w śledztwie karta 42 do 43.

Oskarżony nie oświadcza się odnośnie odczytanych zeznań świadka.

W dalszym ciągu postępowania dowodowego, za zgodą obrońcy i osk-nego zaliczono w poczet dowodów ujawnionych na rozprawie, wyrok w sprawie Makusza Woronicza Zbigniewa i innych k.23 -41 i wyciąg z serwisu wywiadowczego k.64 - 65.

Ponadto odczytano:

karta 50 i 51 - kontestacje karne

k.52 i 53 - opinie

k. - pismo Referatu Wojskowego Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Kamienicy.

Po myśli art.230 KWPK Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania w charakterze świadka Adamczyk Marię z uwagi na to, że okoliczności na które tenże świadek miał by złożyć swoje zeznania zostały dostatecznie wyswietlone.

Postępowanie dowodowe zakończono. Na pytanie w myśl art. 231 § 1 KWPK
~~strony oświadczają:~~ Obronca i oskarżony oświadczają: Nie mamy
wniosków w kierunku uzupełnienia postępowania dowodowego.

Przewodniczący udziela głosu stronom:

~~Wnioski oskarżyciela~~

Wnioski obrońcy: Obronca wnosi o uniewinnienie oskarżonego od
zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 15 § 1 MKK w zw. z art.
7 MKK i łagodny wymiar kary.

Oskarżony(~~eni~~) prosi(~~szą~~): o łagodny wymiar kary

Przewód sądowy zakończono dnia 11. XII. ⁵⁴ 194⁵⁴ r. o godz. 12-ta
Sąd udaje się na naradę nad wyrokiem.

Przewodniczący zapowiada w myśl art. 244 KWPK, że wyrok ogłoszony będzie
dnia 11. XII. 194⁵⁴ r. o godz. 13⁰⁰
Dnia 11. XII. ⁵⁴ 194⁵⁴ r. o godz. 13-tej przewodniczący ogłasza
w obecności oskarżonego(~~ych~~) wyrok, postanowienie, mocą którego jak w pisemnym
opracowaniu,

Przewodniczący poucza strony w myśl art. 249 § 3 KWPK.

Oskarżony(~~eni~~) oświadcza(~~ją~~), że wyrok i pouczenie zrozumiał(~~eli~~)

Zakończono dnia 11. XII. ⁵⁴ 194⁵⁴ r. o godz. 13,20

PROTOKOLANT

PRZEWODNICZĄCY